

SFS 2002:472

Utkom från trycket
den 11 juni 2002

Förordning om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap;

utfärdad den 23 maj 2002.

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter som dels reglerar fredstida krishantering, dels ansluter till vad som föreskrivs i lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Bestämmelserna i denna förordning skall tillämpas bara om något annat inte följer av lag eller annan förordning.

2 § Bestämmelserna i 3–12 och 22 §§ gäller för statliga myndigheter under regeringen, med undantag av Regeringskansliet och Försvarsmakten, samt för de allmänna försäkringskassorna.

Fredstida krishantering

Risk- och sårbarhetsanalys

3 § Varje myndighet skall i syfte att stärka sin krishanteringsförmåga årligen analysera om det finns sådan sårbarhet och sådana risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området.

Vid denna analys skall myndigheten särskilt beakta

1. situationer som uppstår hastigt, oväntat och utan förvarning,
2. situationer som kräver brådskande beslut och samverkan med andra samhällsorgan,
3. situationer som allvarligt påverkar samhällets funktionsförmåga eller tillgång på nödvändiga resurser, och
4. förmågan att hantera mycket allvarliga situationer inom myndighetens ansvarsområde.

Myndigheten skall värdera och sammanställa resultatet av arbetet i en risk- och sårbarhetsanalys. Analysen skall lämnas till Regeringskansliet vid samma tidpunkt som gäller för inlämnande av årsredovisningen.

Särskilt ansvar för fredstida krishantering

4 § Myndigheterna som anges i bilagan till denna förordning skall planera och vidta förberedelser för att förebygga, motverka och begränsa identifierad sårbarhet och risker inom de samverkansområden som anges i bilagan.

Myndigheterna skall därvid särskilt

1. samverka med länsstyrelserna i deras roll som områdesansvarig myndighet,
2. samverka med övriga statliga myndigheter, kommuner, landsting, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda,
3. beakta behovet av forsknings- och utvecklingsinsatser och annan kunskapsinhämtning, och
4. beakta säkerhetskraven för de tekniska system som är nödvändiga för att de skall kunna utföra sitt arbete.

5 § Myndigheter med ansvar enligt 4 § skall, när en situation av den omfattning som avses i 3 § uppstår, hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen inom respektive ansvarsområde samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Beredskapsplanering och åtgärder vid höjd beredskap

Myndigheternas beredskapsplanering

6 § Varje myndighet skall i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. I myndigheternas planering för totalförsvaret skall ingå att myndigheten under höjd beredskap skall fortsätta sin verksamhet så långt det är möjligt med hänsyn till tillgången på personal och förhållandena i övrigt.

Myndigheternas planering för totalförsvaret skall ske i samverkan med de statliga myndigheter, kommuner, landsting, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda.

7 § Personal som är anställd hos en myndighet och som inte tas i anspråk i totalförsvaret i övrigt får, med stöd av anställningsavtalet, krigsplaceras vid myndigheten.

Personal som är krigsplacerad vid myndigheten med stöd av anställningsavtalet och personal som kan komma att beordras att tjänstgöra hos någon annan myndighet än den där den är anställd, skall genom myndighetens försorg ges skriftligt besked om sin krigsplacering eller avsedda tjänstgöring. Beskedet skall innehålla uppgift om inställelseplats.

Särskilt ansvar inför och vid höjd beredskap

8 § Av bilagan till denna förordning framgår vilka myndigheter som har ett ansvar att vidta de förberedelser som krävs inom respektive ansvarsområde vid höjd beredskap (bevakningsansvariga myndigheter). Dessa myndigheter skall särskilt

1. planera för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad säkerhetspolitisk situation,

2. genomföra den omvärldsbevakning och de risk- och sårbarhetsanalyser samt de utvecklingsinsatser som krävs för att myndigheten skall klara sina uppgifter vid höjd beredskap,

3. ta ut, utbilda och öva berörd personal för myndighetens verksamhet vid höjd beredskap om dessa aktiviteter inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation,

4. av medel anvisade för höjd beredskap anskaffa de förnödenheter och den utrustning som myndigheten behöver för att klara sina uppgifter vid höjd beredskap om denna anskaffning inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation.

9 § De bevakningsansvariga myndigheterna skall vid höjd beredskap i första hand inrikta sin verksamhet på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret. Den fredstida verksamheten skall om möjligt upprätthållas i normal omfattning.

10 § Vid höjd beredskap skall de bevakningsansvariga myndigheterna hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen inom respektive ansvarsområde samt om vidtagna och planerade åtgärder.

11 § En bevakningsansvarig myndighet ansvarar för att dator- och kommunikationssystem uppfyller sådana säkerhetskrav att myndighetens uppgifter kan utföras på ett tillfredsställande sätt även under höjd beredskap.

12 § En bevakningsansvarig myndighet som tilldelats signalskyddssystem skall under kontorstid kunna ta emot och sända krypterade meddelanden. Vid höjd beredskap skall myndigheten kunna ta emot och sända krypterade meddelanden även under icke kontorstid.

13 § Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarets högskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets pliktverk och Fortifikationsverket skall lämna Försvarsmakten det underlag som den behöver för att kunna fullgöra sin informationsskyldighet enligt 8 § förordningen (2000: 555) med instruktion för Försvarsmakten.

Hur beslut om höjd beredskap tillkännages

14 § Att beredskapen i Sverige höjts till skärpt eller högsta beredskap tillkännages, förutom på det sätt som föreskrivs i 4 § lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar, i ljudradion och televisionen. Om det råder högsta beredskap i hela landet, kan regeringen besluta att detta skall tillkännages även genom beredskapslarm.

15 § Beredskapslarm ges på anläggningar för utomhusalarmering genom trettio sekunder långa signaler med femton sekunders uppehåll mellan signalerna under sammanlagt fem minuter.

Åtgärder vid höjd beredskap

16 § När beredskapen höjts, skall Försvarsmakten krigsorganiseras i den omfattning som regeringen bestämmer. Vid beredskapslarm skall hela Försvarsmakten krigsorganiseras.

17 § När beredskapen höjts, skall de bevakningsansvariga myndigheterna vidta åtgärder enligt 9–13 §§.

I lagen (1994:1720) om civilt försvar och förordningen (1995:128) om civilt försvar finns bestämmelser om vilka åtgärder kommuner och landsting skall vidta vid höjd beredskap. Vid högsta beredskap skall kommuner och landsting övergå till krigsorganisation.

Vid beredskapslarm skall kommuner och landsting samt de trossamfund och andra enskilda organisationer och de näringsidkare som enligt överenskommelse eller på annan grund är skyldiga att fortsätta sin verksamhet i krig övergå till krigsorganisation.

18 § Vid beredskapslarm skall följande författningar omedelbart tillämpas i sin helhet:

- lagen (1939:299) om förbud i vissa fall mot överlåtelse eller upplåtelse av fartyg m.m.,
- lagen (1940:176) med vissa bestämmelser om fraktfart med svenska fartyg,
- lagen (1957:684) om betalningsväsendet under krigsförhållanden,
- kungörelsen (1960:516) med tillämpningsföreskrifter till lagen (1940:176) med vissa bestämmelser om fraktfart med svenska fartyg,
- lagen (1962:627) om vissa åtgärder för utnyttjande av vattenkraft vid krig m.m.,
- krigshandelslagen (1964:19),
- förfogandelagen (1978:262),
- ransoneringslagen (1978:268),
- lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.,
- arbetsrättsliga beredskapslagen (1987:1262),
- lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.,
- prisregleringslagen (1989:978),
- förordningen (1991:1195) om det offentliga skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m.,
- förordningen (1991:1269) om verksamheten vid statliga skolor under krig och vid krigsfara,
- lagen (1992:1402) om undanförelse och förstöring,
- lagen (1994:2077) om arbetsförmedlingstväng,
- lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m. och
- lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m.

Beredskapslarm medför vidare att 56–63 §§ förordningen (1997:1258) med länsstyrelseinstruktion omedelbart skall tillämpas.

19 § Vid beredskapslarm skall

1. motorreparationstjänsten börja sin verksamhet enligt förordningen (2000:754) om motorreparationstjänsten och
2. byggnads- och reparationsberedskapen börja sin verksamhet enligt förordningen (1989:205) om byggnads- och reparationsberedskapen.

20 § Beredskapslarm innebär föreskrift om allmän tjänsteplikt enligt 6 kap. 1 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

Beredskapslarm innebär vidare föreskrift enligt 1 § förordningen (1982:314) om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarmakten.

Beredskapslarm innebär även förordnande enligt 2 § lagen (1940:176) med vissa bestämmelser om fraktfart med svenska fartyg samt förordnande enligt 4 kap. 1 § sjötrafikförordningen (1986:300).

21 § Beredskapslarm innebär order till den som är krigsplacerad inom totalförsvaret enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt eller på annan grund att omedelbart inställa sig till tjänstgöring enligt krigsplaceringsorder eller motsvarande handling. Beredskapslarm innebär också att egendom som tagits ut i fredstid med stöd av förordningen (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov omedelbart skall tillhandahållas i enlighet med tidigare lämnade uttagningsbesked.

Verkställighetsföreskrifter

22 § Krisberedskapsmyndigheten får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av 6–12 §§ utom i fråga om Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Kustbevakningen, Försvarshögskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2002, då beredskapsförordningen (1993:242) upphör att gälla.

På regeringens vägnar

BJÖRN VON SYDOW

Ingvar Åkesson
(Försvarsdepartementet)

Förteckning över samverkansområden och myndigheter som har särskilt ansvar inom områdena

Samverkansområden	Myndigheter med särskilda uppgifter inom samverkansområdena	Myndighet med ansvar enligt 4 §	Myndighet med ansvar enligt 8 §
Teknisk infrastruktur	Affärsverket svenska kraftnät	x	x
	Elsäkerhetsverket	x	x
	Krisberedskapsmyndigheten	x	x
	Livsmedelsverket	x	x
	Post- och telestyrelsen	x	x
	Statens energimyndighet	x	x
	Statens kärnkraftinspektion	x	x
Transporter	Banverket	x	x
	Luftfartsverket	x	x
	Sjöfartsverket	x	x
	Vägverket	x	x
Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier och radioaktiva ämnen	Kustbevakningen	x	x
	Livsmedelsverket	x	x
	Rikspolisstyrelsen	x	x
	Smittskyddsinstitutet	x	x
	Socialstyrelsen	x	x
	Statens jordbruksverk	x	x
	Statens kärnkraftinspektion	x	x
	Statens räddningsverk	x	x
	Statens strålskyddsinstitut	x	x
	Statens veterinärmedicinska anstalt	x	x
	Tullverket	x	x

Samverkans- områden	Myndigheter med sär- skilda uppgifter inom samverkansområdena	Myndighet med ansvar enligt 4 §	Myndighet med ansvar enligt 8 §
Ekonomisk säkerhet	Arbetsmarknadsstyrelsen		x
	Ekonomistyrningsverket	x	x
	Finansinspektionen	x	x
	Riksförsäkringsverket	x	x
	Riksgäldskontoret	x	x
	Riksskatteverket	x	x
	Statens energimyndighet	x	x
	Statens jordbruksverk	x	x
	Tullverket	x	x
	Verket för näringslivs- utveckling	x	x
Områdesvis sam- ordning, samver- kan och informa- tion	Ekonomistyrningsverket	x	x
	Krisberedskapsmyndig- heten	x	x
	Lantmäteriverket	x	x
	Länsstyrelserna	x	x
	Riksskatteverket	x	x
	Statistiska centralbyrån	x	x
	Styrelsen för psykologiskt försvar	x	x
Skydd, undsätt- ning och vård	Kustbevakningen	x	x
	Luftfartsverket	x	x
	Migrationsverket	x	x
	Rikspolisstyrelsen	x	x
	Sjöfartsverket	x	x
	Socialstyrelsen	x	x
	Statens räddningsverk	x	x
	Statens strålskyddsinstitut	x	x
Tullverket	x	x	

